

Zaaknummer: 707225

Vragen van statenleden Inez Flameling en Ernst Jonker (PvdA-GL), Joan van Burg (SGP), Lizo Koppejan (ChristenUnie), Kees Hanse (BBB), Gert Heijkoop (JA21) en Trees Janssens (PvdD) ingevolge artikel 44 reglement van orde

AANHANGSEL

tot de notulen van de Provinciale Staten van Zeeland 2025 nummer 182.

Vragen ingevolge artikel 44 van het reglement van orde inzake staalslakken:

(ingekomen: 20 mei 2025)

Vragen aan Gedeputeerde Staten	Antwoorden van Gedeputeerde Staten
1. Kan GS RWS om opheldering vragen over het verschil in de metingen in het laboratorium en in het veld?	Wij zien geen reden om nadere opheldering te vragen. In 2024 zijn een aantal onderzoeken gepubliceerd waarin dit verschil in onze optiek helder is geduid. RIVM was opdrachtnemer, het ministerie opdrachtgever van deze onderzoeken. RIVM constateerde in het voorjaar 2024 dat de laboratoriumtesten mogelijk niet geheel representatief zijn voor het uitlooggedrag bij toepassing van staalslakken op het land. In september 2024 concludeerde het RIVM op basis van een ander onderzoek dat normen niet genoeg rekening lijken te houden met bijzondere eigenschappen die sommige soorten bouwstoffen kunnen hebben. De beoordeling is te algemeen en houdt bijvoorbeeld geen rekening met toepassing in dikkere lagen of grotere hoeveelheden.
2. Wil GS onderzoeken of gezien deze nieuwe inzichten voor het storten van staalslakken toch een lozingsvergunning nodig kan zijn? Graag een toelichting.	Dit zijn geen nieuwe inzichten. Wij hebben de Minister naar aanleiding van het RIVM onderzoek over uitlooggedrag in mei 2024 al per brief opgeroepen nader onderzoek te doen naar uitloging en toepassingen van staalslakken in Deltawateren uit voorzorg te staken. Wij zijn voorstander om uitloging van toepassingen van secundaire bouwstoffen zoals staalslakken te toetsen aan de uitgangspunten en normen uit de Kader Richtlijn Water. Gelet op de dynamiek van de afgelopen weken stellen we voor af te wachten welke stappen het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat hierin gaat zetten.
3. Wil GS nagaan of er inmiddels een meldplicht is ingesteld? Indien dat niet het geval is, wil GS dan met klem hierop aandringen?	Er is nog geen sprake van een meldplicht. Die meldplicht komt er per 1 januari 2026, naar aanleiding van een aangenomen motie in de Tweede Kamer. In de brief van de Staatssecretaris aan de Tweede Kamer¹ is verder aangegeven dat de Circulaire Toepassing van staalslak en hoogovenslak(zand) is aangepast waarbij toepassers opgeroepen worden contact

¹ Zie bijgevoegde brief van de Staatssecretaris aan de Tweede Kamer van 27 mei 2025

	op te nemen met bevoegd gezag voorafgaand aan toepassing van staalslakken. Zoals hiervoor in antwoord op vraag 2 gesteld is, heeft de uitzending van Nieuwsuur een dynamiek veroorzaakt, en stellen we voor nu af te wachten welke stappen het Ministerie IenW hierin verder gaat zetten.
4. Kan een meldplicht ook met terugwerkende kracht worden ingesteld? Zo ja, wil GS ook hierop aandringen?	In onze optiek is dit praktisch gezien heel erg lastig, vooral ook omdat er geen meld- of registratie plicht is.
5. Wil GS in IPO verband het probleem aankaarten en voorstellen met de gezamenlijke provincies een krachtig signaal richting het Rijk af te geven dat er een totaalstop moet komen op het gebruik van staalslakken, of anders het gebruik in ieder geval strenger wordt ingekaderd?	We hebben het onderwerp staalslakken in IPO verband reeds aangekaart. Op komende ambtelijke en bestuurlijke commissie RenL zal dit onderwerp dan ook geagendeerd worden. We nemen uw signaal hierin mee. Daarnaast constateren we dat het ministerie op dit moment onderzoek naar een totaalverbod op toepassing van staalslakken. Bovendien heeft op 3 juni een hoorzitting over dit onderwerp plaatsgevonden vanuit de commissie infrastructuur en waterstaat.
6. Is GS hiervan op de hoogte, en klopt het dat hier staalslakken verwerkt zijn in betontegels?	Wij zijn niet op de hoogte van de specifieke toepassing die aangehaald wordt, noch van regelgeving hieromtrent. Wel is ons een initiatief elders in het land bekend waar staalslakken worden gebruikt als basis voor metselstenen. Verontreinigingen zouden daarbij worden vastgelegd en dus niet meer uit kunnen logen.
7. Is dit een methode van staalslakken verwerken / gebruiken die – doordat ze in een betonproduct verwerkt zijn en terugneembaar zijn – minder of geen impact heeft op de omgeving? Is onderzoek gedaan naar de uitloging van zware metalen en de pH effecten bij deze vorm van toepassen?	Zie antwoord op vraag 6.
8. Als blijkt dat dit een verantwoorde manier van verwerken is, is dit dan mogelijk een manier die kan zorgen voor een verantwoorde wijze van verwerken van dit product, waar we immers als maatschappij wel mee te maken hebben? Zo ja, zijn hier dan voorschriften voor zodat mensen en partijen weten dat ze, als ze deze voorschriften volgen, inderdaad verantwoord bezig zijn?	Zie antwoord op vraag 6.

9. En als blijkt dat er geen onderzoek naar gedaan is, is GS dan bereid dit te initiëren omdat aannemelijk is dat meer mensen en partijen dergelijke betontegels aanschaffen als terreinverharding, waarschijnlijk niet wetend wat er precies in zit en wat de eventuele gevolgen zijn?	Zie antwoord op vraag 6. Initiëren van dergelijk onderzoek – als dat nodig zou zijn - is geen taak voor ons college, maar aan de wetgever en de branche.
10. Investico geeft zelf aan dat hun overzicht niet volledig is omdat er geen meldplicht is. Is GS bereid om in Zeeland een inventarisatie bij bouwbedrijven en de leveranciers (van de staalslakken) uit te zetten om te onderzoeken of er nog meer locaties zijn waar staalslakken bovengronds zijn gebruikt, zodat eventueel gepaste actie kan worden ondernomen ter bescherming van de gezondheid en het milieu? Graag een toelichting.	Goed om te vermelden dat er verschillende soorten slakken en assen zijn; staalslakken, hoogovenslakken (uit staalfabrieken) en fosforslakken. Daarnaast zijn er in deze context ook andere secundaire bouwstoffen die worden toegepast, denk aan AEC-bodemas (uit afvalverbrandingsinstallaties) en bijvoorbeeld thermisch gereinigde grond of gebroken puin. Voor zover ons nu bekend is, zijn staalslakken in het verleden niet toegepast onder Provinciale wegen. Fosforslakken en AEC-bodemas bijvoorbeeld wel. Rijkswaterstaat heeft aangegeven dat zij geen staalslakken onder de Zeeuwse Rijkswegen heeft toegepast. Staalslakken worden wel toegepast in de Deltawateren, met name als oeververdediging en vaargeulbestortingen. Op de website van RWS is een kaart beschikbaar met locaties waar staalslakken zijn toegepast. Een inventarisatie bij bouwbedrijven over (kleinschalige) bovengrondse toepassing van staalslakken zal naar onze mening geen nieuwe informatie opleveren, omdat er geen sprake is van meldplicht, noch van een registratieplicht. Tijdens de hoorzitting van de Tweede Kamer commissie op 3 juni heeft ILT aangegeven dat zij via staalslakken distributeur Pelt en Hooykaas wil horen waar staalslakken in Nederland zijn toegepast.
11. Wil GS bij RWS aandringen op een onderzoek naar de terughaalbaarheid van staalslakken? Graag een toelichting.	Op de Zeeuwse stranden zijn staalslakken in kleine hoeveelheden te vinden. Mogelijk zijn die afkomstig uit toepassingen in de Deltawateren. Dit zou er op kunnen wijzen dat er afkalving en verspreiding van staalslakken plaatsvindt. Afhankelijk van de schaal waarop dit optreedt, zou dat het criterium van terugneembaarheid onder druk kunnen zetten. Ambtelijk hebben we dit in 2024 al aangekaart bij RWS. Wij zien nu geen meerwaarde in een extra signaal per brief, gelet op de acties die al zijn ingezet. Verwachting is dat dit ook een onderwerp van discussie in de Tweede Kamer zal zijn.

12. Is GS het met ons eens dat niet aan het bouwbesluit is voldaan als er niet bewezen is dat de staalslakken langs de dijken terughaalbaar zijn? Graag een toelichting.	Zie antwoord op vraag 11.
13. Wil GS een moratorium op het gebruik van staalslakken in de Deltawateren eisen, eventueel met juridische middelen, totdat er een bevredigend antwoord is gekomen op de vragen over terugneembaarheid, validiteit van testen, de verplichting tot een lozingsvergunning, en eventuele andere zaken die we hier niet hebben aangekaart? Graag een toelichting.	Wij hebben de Minister in 2023 en in 2024 gevraagd om de toepassing van staalslakken uit voorzorg te staken, in afwachting van nader onderzoek. Daar is geen gehoor aan gegeven omdat de wet- en regelgeving toepassing toe staat. Bovendien tonen wetenschappelijke onderzoeken aan dat toepassing van staalslakken in de Deltawateren niet leidt tot negatieve effecten. Op dit moment is als gevolg van recente nieuwsberichten een nieuwe dynamiek ontstaan, waarbij het ministerie aan zet is om te reageren op de ontstane publieke en politieke onrust rondom dit dossier. Om die reden wachten wij die reactie eerst af.

MIDDELBURG, 4 juni 2025

Namens fracties: PvdA-GL, SGP, CU, BBB, JA21 & PvdD

Gedeputeerde Staten

statenleden Inez Flameling en Ernst Jonker (PvdA-GL),
Joan van Burg (SGP),
Lizo Koppejan (ChristenUnie),
Kees Hanse (BBB), Gert Heijkoop (JA21)
en Trees Janssens (PvdD)

H.M. de Jonge
Drs. M.C.J. Franken